

Bilaga 8

Ansökan om medel för
arbete mot hemlöshet på
Norrmalm 2018

Ansökan om medel för arbete mot hemlöshet på Norrmalm 2018

Bakgrund

I samband med verksamhetsplanen 2017 ansökte Norrmalms stadsdelsnämnd om medel för arbete mot hemlöshet och beviljades 0,3 mnkr. Dessa medel har finansierat en projektledare som har i uppdrag att göra en genomlysning av nuvarande arbete på äldre- och socialtjänstavdelningen, visa på vad som fungerar bra och vad som bör förbättras samt lämna förslag på åtgärder för fortsatt arbete. Kartläggningen pågår ännu, men några preliminära resultat presenteras nedan.

Stadsdelsnämnden ansöker om medel för fortsatt arbete mot hemlöshet om 0,975 mnkr. Medlen används till en bolots och utökad bosamordning.

Nuvarande organisation

Förvaltningen arbetar idag med att motverka hemlöshet dels genom sitt vräkningsförebyggande arbete och dels med aktiva insatser för personer som idag befinner sig i hemlöshet. En lokal handlingsplan finns för vräkningsförebyggande arbete i form av lokala rutiner och dessa reviderades våren 2017. Idag ansvarar respektive mottagning inom familjeenheten och vuxenheten samt teamet inom äldreomsorgen för att följa upp tidigare okända personer där information inkommer om att någon riskerar att förlora sitt boende. När sådan information inkommer om redan aktuella personer ansvarar befintlig handläggare för uppföljning. En bosamordnare finns inom vuxenheten som utöver att följa upp tidigare okända personer fungerar konsultativt för andra medarbetare. Bosamordnaren är också förvaltningens kontaktperson i nätverk med staden och externa samverkanspartners. På försörjningsstödsenheten finns en bo-resurs som i del av sin tjänst stöttar hemlösa personer aktuella på försörjningsstödsenheten att leta efter annat boende.

Lokal statistik och hemlöshetsräkning 2017

Sedan början på året förs statistik över all inkommen information på förvaltningen som gäller personer som på olika sätt riskerar att förlora sitt boende. Underlaget är ett stöd i att på såväl individ- som gruppnivå följa av vilken anledning anmälan inkommer och utfall i form av vad som sedan sker för respektive person. Som ett komplement till stadens centrala hemlöshetsräkning som genomförs vartannat år har förvaltningen under hösten gjort en lokal hemlöshetsräkning. Samma mätperiod användes som i fjol, det vill säga 25-26 september och svar har inrapporterats från enheterna inom socialtjänstens myndighetsutövning. Utfallet 2017 visar på 81 unika inrapporterade individer (54 män och 27 kvinnor). Av dessa befann sig 61 personer i stadigvarande boendelösningar och 20 personer i akuta boendelösningar. I fjol inrapporterades 57 unika individer (43 män och 14 kvinnor). Då befann sig 35 personer i stadigvarande boendelösningar och 22 personer i akuta boendelösningar.

En ökning har skett av antalet inrapporterade hemlösa aktuella på Norrmalms stadsdelsförvaltning. Det är dock svårt att fastställa vad som är orsaken till det. Ökningen antas inte enbart handla om att fler personer faktiskt är hemlösa utan bedöms även vara att fler av de faktiskt hemlösa har rapporterats in detta år. Det är inte fler personer som befinner sig i akuta boendelösningar jämfört med i fjol utan skillnaden handlar om personer i stadigvarande boendelösningar vilket ofta är en biståndsbedömd insats från socialtjänsten. En tydlig ökning har skett bland inrapporterade hemlösa personer 65 år och äldre vilket är en grupp som började ingå i räkningen först 2016.

Målgrupper

Kartläggningen visar att följande tre målgrupper är i behov av stöd för att undvika hemlöshet respektive komma ur hemlöshet:

1. Personer som riskerar avhysning
2. Personer i hemlöshet
3. Personer med osäkra boendeförhållanden

Personer som riskerar avhysning

Dessa personer har idag ett förstahandskontrakt som de riskerar att förlora på grund av försenade hyresinbetalningar eller störningar. När det gäller det vräkningsförebyggande arbetet finns en samsyn om att personer som sägs upp på grund av försenade hyresinbetalningar ofta själva löser sin situation utan stöd från socialtjänsten. Vissa personer söker ekonomiskt bistånd hos

försörjningsstöd eller vänder sig till budget- och skuldrådgivningen, men de flesta löser sin situation på egen hand. Samtidigt redovisar Socialstyrelsen att försenad eller utebliven hyra är den vanligaste orsaken till att hyresgäster blir avhysta.

När information inkommer till förvaltningen om störningar är erfarenheten att det ofta är svårare att nå den enskilda och få klarhet i om personen behöver och önskar något stöd. Vissa personer upphör med störningar efter anmodan om rättelse, medan andra inte är lika mottagliga att förändra sitt beteende. Bland de senare finns ofta personer med olika typer av stödbehov. Det beskrivs som ett tidskrävande och många gånger utmanande uppdrag att nå ut till och motivera de personer som inte är intresserade av någon kontakt. Samsyn råder om att de personer som faktiskt avhyses inom Norrmalms stadsdelsområde oftast är personer med psykisk ohälsa som inte gått att motivera till att ta emot stöd, trots upprepade försök. För att bättre nå ut till och motivera denna grupp behövs ett mer förebyggande och uppsökande arbete än idag.

Hemlösa personer

De 81 personer som förvaltningen arbetar med och som befinner sig i hemlöshet enligt stadens definition är en mycket heterogen grupp. Vissa har blivit avhysta och förlorat ett tidigare kontrakt. Andra har aldrig haft eget kontrakt till att börja med då de inte haft möjlighet att inträda på bostadsmarknaden. Några behöver mycket stöd för att klara eget boende medan andra enbart saknar någonstans att bo. För att bättre stötta personer att komma vidare ut ur hemlöshet behövs ett än mer anpassat individuellt stöd än vad som erbjuds idag.

Personer med osäkra boendeförhållanden

Personer som befinner sig i osäkra boendeförhållanden och som riskerar att bli hemlösa ingår idag inte i stadens statistik, men är en grupp som socialtjänsten ibland möter på andra sätt. Det handlar till exempel om personer i andrahandskontrakt som är på väg att upphöra och om nyanlända som flyttat in i genomgångsbostäder via stiftelsen hotellhem (SHIS). Sedan våren 2017 har ca 300 personer (70 hushåll varav de flesta är barnfamiljer) flyttat in på Norrmalm. Den senare gruppen har stadsdelsnämnderna fått ett särskilt ansvar att ge socialt stöd till med start nästa år. Att fokusera även på denna grupp utifrån risk för hemlöshet konkurrerar inte med det nya uppdraget att erbjuda socialt stöd utan medför snarare samordningsvinster för målgruppen.

Förbättringsområden

De grupper som beskrivs ovan har olika behov såväl inom gruppen som mellan grupper, men det gemensamma är att personerna

behöver ett samordnat individuellt utformat stöd. Oavsett om personerna redan har en kontakt eller ej så finns det behov av en funktion som kan ge konkret stöd till enskilda och som även kan arbeta uppsökande när det behövs. Bedömningen är att förvaltningen gör ett gott arbete med att hitta tillfälliga boendelösningar för enskilda, men att det är svårare att få personer vidare till ett permanent eget boende. Det saknas en funktion idag som arbetar riktat med att stötta personer som befinner sig i hemlöshet att leta efter eget boende. Vissa sådana uppdrag kan ges till personal på olika typer av boenden, men det ger oftast inte något resultat. Det saknas även stöd att erbjuda personer med osäkra boendeförhållanden som önskar stöd att hitta en mer permanent boendelösning.

Arbetsätt

Mot bakgrund i pågående kartläggning och de förbättringsområden som framkommit ansöker förvaltningen om medel till att intensifiera det nuvarande arbetet med en bolots och utökad bosamordning.

Bolotsen kommer att ha i uppdrag att jobba med de tre målgrupperna: personer som riskerar avhysning, hemlösa personer och personer med osäkra boendeförhållanden. Särskilt fokus kommer att vara på barnfamiljer och äldre och det vräkningsförebyggande arbetet är prioriterat.

Bolotsen kommer att ha olika uppdrag i förhållande till de olika målgrupperna. När det gäller personer som riskerar avhysning är önskat resultat att hyresgästen kan bo kvar. Fokus blir på uppsökande och motiverande arbete, möjlighet till upprepade kontaktförsök och att vara personen behjälplig i kontakt med andra verksamheter. För gruppen som befinner sig i hemlöshet är önskat resultat att personen kommer ur hemlöshet till eget boendet. Bolotsen kan på uppdrag av ordinarie handläggare jobba motiverande och konkret stötta i att söka annat boende. Personer i osäkra boendeförhållanden kan också vända sig till bolotsen för att få konkret stöd och vägledning i att leta efter annat boende.

Bolotsen kommer inte att arbeta med myndighetsutövning, utan blir ett komplement till nuvarande verksamhet. Nära samverkan kommer ske med bosamordnare, mottagningsteam, andra handläggare, budget- och skuldrådgivningen och de som kommer att jobba med socialt stöd för nyanlända.

Bosamordningen förstärks med ett förtydligat uppdrag som gäller att erbjuda hyresrådgivning, i första hand till personer som riskerar att förlora sitt boende. I uppdraget kommer det även att ingå att informera kollegor om rutiner för vräkningsförebyggande arbete och fungera konsultativt för kollegor.

Mål

Effektmål

Projektet förväntas på längre sikt leda till följande effekter:

- Antalet personer i hemlöshet minskar
- Antalet hemlösa personer i stadigvarande boendelösningar ökar
- Antalet personer som vräks från sin bostad minskar

Projektmål

Projektet förväntas under projektåret leda till följande effekter:

- Ett nytt arbetssätt implementeras med bolots och bosamordnare som gemensam resurs
- Arbetsbeskrivningen för bolots och bosamordnare följs löpande upp och revideras vid behov
- I alla ärenden där information inkommer om att en hyresgäst riskerar att vräkas tas personlig kontakt med hyresgästen i syfte att erbjuda stöd
- I alla ärenden där information inkommer om att en hyresgäst riskerar att vräkas kontaktas hyresvärderna med information om socialnämndens uppdrag och hur samverkan kan ske
- Alla handläggare som har en klient som är hemlös erbjuder bolots som en särskild insats i att leta efter annat boende. Barnfamiljer och äldre är särskilt prioriterade.
- Personer med osäkra boendeförhållanden som söker stöd inom socialtjänsten erbjuds kontakt med bolots
- Stöd till klienter i försöks- och träningslägenhet följs upp i syfte att fler ska lyckas med att överta och behålla kontraktet
- Ett arbetssätt utarbetas tillsammans med det sociala stödet för nyanlända i syfte att stötta nyanlända att söka och få eget långsiktigt boende
- Handläggare är bättre rustade att ge konkret stöd till klienter som riskerar att förlora sitt boende
- Förslag på mätbara indikatorer för de olika målgrupperna tas fram

Projektbudget och tidsplan

Ansökan avser ett år och sträcker sig under perioden januari till och med december 2018. Ansökan uppgår till 975 tkr.

Ansökan avser	Beräknad årskostnad tkr
Lönekostnad för 1,0 socionom som bolots	650
Lönekostnad för 0,5 socionom som bosamordnare och projektledning	325
Uppföljning och utvärdering	Genomförs internt
Total kostnad	975

Projektorganisation

Beställare i projektet är avdelningschefen på äldre- och socialtjänstavdelningen. Styrgruppen utgörs av ledningsgruppens enhetschefer för beställare. Projektledare är ännu ej utsedd.

Uppföljning och utvärdering

Projektet kommer att följas upp och utvärderas löpande av staben på äldre- och socialtjänstavdelningen.